

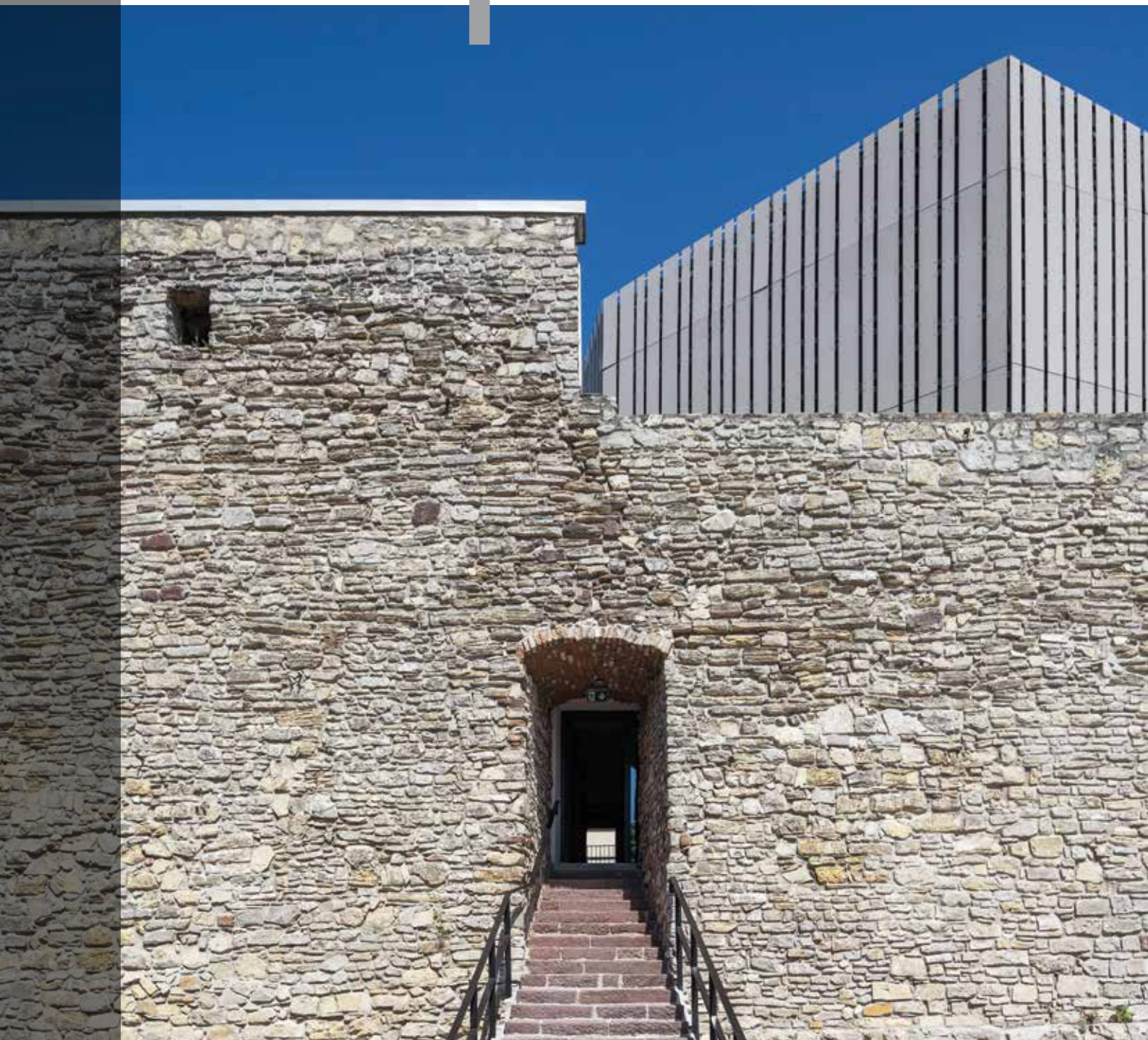

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A

2024.
április

K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

építész

293

FOTON Audiovizuális Központ
(Generáltervező: TAAT / Km07 Építész Műterem Kft.)

Fotó: Jaksa Bálint

FÓKUSZTÉMA:
RENDEZVÉNYTEREK –
KICSIBEN ÉS NAGYBAN

A MÉK hírei – CONSTRUMA – ALSÓBOGÁT, VOLT
MAGTÁRÉPÜLETBŐL KIALAKÍTOTT RENDEZVÉNYTEREM – KANIZSA
ARÉNA – ZAM! – MULTIFUNKCIONÁLIS RENDEZVÉNYTÉR – BOGÁCSI
RENDEZVÉNYTÉR – VÁSÁRCSARNOK – NAGYSZENTJÁNOS – FOTON
AUDIOVIZUÁLIS KÖZPONT – ÚJ TECHNOLÓGIA ROVAT

ZENIT MAX

TOVÁBBFEJLESZTVE¹

Anyagszükséglet¹ **10 db/m²**

KEDVEZŐBB négyzetmétersúly

TÖKÉLETESÍTETT élképzés

GENERON kompatibilis

50 ÉV garancia

**Megszokott forma,
ÚJ KÜLSŐBEN!**

¹A 2024. január 1-től vásárolható Terrán Zenit Max márkanevű termék formájában, színeiben, befoglaló méretében megegyezik a korábbi Zenit termék verzióval, csupán néhány műszaki megoldásban – mint például a vízhorony helye és kialakítása – térnek el egymástól. A Zenit Max tetőcserepek kivitelezésével, beépítésével kapcsolatban a Terrán Alkalmazási útmutatójában és a termék honlapján (www.terranteto.hu/zenit-max) találhat további hasznos információkat.

2024.
április

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A
K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

építész

TARTALOM

A Magyar Építész Kamara hírei

Ajánló	2
Állami kitüntetések adtak át március 15. alkalmából	3
A Magyar Építész Kamara a 2024. évi Construma szakkiállításon	3
A MÉK Elnökségének határozatai	3

Építészeti közélet

CONSTRUMA – Magyarország és a kelet-közép-európai régió kiemelkedő szakmai fóruma	4
--	---

Fókusztema: Rendezvényterek – kicsiben és nagyban

Alsóbogát, Festetics-Inkey-kastély területén volt magtárépületből kialakított rendezvényterem	6
Kanizsa Aréna: multifunkciós sportcsarnok és közösségi tér fenntartható építészeti megoldással	10
ZAM! – Multifunkcionális rendezvénytér	14
Bogácsi rendezvénytér	18
Vásárcsarnok – Nagyszentjános	22
FOTON Audiovizuális Központ	26

Új technológia

Korszakalkotó URSA-újítás: könnyű lejtelemek lapostetőre	16
Hazai épületek Európa legszebbjei között	31
A bonyhádi Ermel-Vojnits mauzóleum újjászűletése	32

ÉPÍTÉSZ KÖZLÖNY-MŰHELY | ISSN 1789-0934 |

| 293. szám | 2024. április

A Magyar Építész Kamara kiadványa | Kiadja: Publicitas Art-Media Kiadó Kft. | Felelős: Nagy Ibolya, a kft. ügyvezetője
A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Hajnóczy Péter; tagjai: Szalay Tihamér, Turi Attila | Főszerkesztő: Tutervai Mátyás
| Felelős szerkesztő: Dér Andrea | Szerkesztőség: H-1088 Budapest, Ötpacsi utca 2., telefon: (06-1) 318-2944,
(06-30) 4730-391, e-mail: szerkesztoseg@mek.hu, www.mek.hu | Hirdetésfelvétel: Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
H-1021 Budapest, Tárogató út 26., telefon: (06-30) 964-9598, e-mail: ibolyan@publicitasart.hu, www.publicitasart.hu
A leadott anyagok tartalmáért és formai megjelenéséért a kiadó nem vállal felelősséget. A Magyar Építész Kamara
elektronikus kiadványa: www.mek.hu – napi frissítés. A honlap nyitóoldalán lehet feliratkozni a heti e-mail hírlevélre.

293

Ajánló

Kedves Olvasók, Tisztelt Kollégák!

Egy jó rendezvényhez tér kell, mégpedig rendezvénytér! Erről szól a közlőnk mostani száma.

A jogalkotói berkekben már fogalmazzák az építészeti törvényhez és az állami beruházásokról szóló törvényhez kapcsolódó kormányrendeleteket. Ezt mindannyian kincstári optimizmussal és óvatos várakozással szemléljük, és kamaraként igyekszünk mindent megtenni annak érdekében, hogy a megszülető jogszabályok a kormányzati szándékon túl megfeleljenek a szakma elvárásainak is. A folyamathoz kapcsolódó munkacsoportokban a MÉK képviselői azon dolgoznak, hogy a többi szakmai szervezettel együtt, vagy ha kell velük szemben is, érvényesíteni tudják a tervezők érdekeit.

Beszámolunk a március 15-én átadott kitüntetésekéről és díjakról, egyben szívből gratulálunk minden díjazottnak!

Tájékoztató olvasható az idei Construma kamarai rendezvényeiről, a várható továbbképzésekről.

A következőkben megismerhetjük a MÉK elnökségének aktuális határozatait.

Az Építészeti közélet rovatunkban ismertetjük a már említett idei Construma további szakmai programjait. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy előzetes regisztrációt követően a kamarai szakmagyakorlók számára ingyenes a belépés az építőipari szakkiallításra!

A rendezvények egy-egy közösség életében nemcsak az adott programról szólnak, hanem közösségformáló, közösség-megtartó erejük is van. Ez különösen így van a kisebb közösségek esetében, ahol az ilyen programok találkozási lehetőségek, identitáserősítő események tudnak lenni. És bár erre alkalmas a szabad ég alatti mező is, de mégis szükséges a HELY, ahová elmegyünk, ahol együtt vagyunk.

Ennek jegyében mutatjuk be Fókusz témánkban a rendezvényterek építészetét.

Elsőként megismerkedhetünk az M. Miltényi Miklós, Virt Eme-se és Zólyomi Zoltán Balázs által tervezett, az alsóbogáti Festetics-Inkey-kastély területén található volt magtárépületből kialakított rendezvénytérrel. Impozáns végeredmény, a meg-

lévő épület értékei ötvözve a kortárs megoldásokkal, aki arra jár, ne hagyja ki!

Egészen más építészeti feladat és funkció jelenik meg a Paulinyi & Partners által jegyzett Kanizsa Aréna épületében. A multifunkciós csarnok nagyrendezvények, sportesemények célját szolgálja, ennek megfelelő léptékű és építészeti megjelenésű, igényes épület.

Ismét egészen más formavilágot és léptéket jelenít meg Kendik Géza több díjt elnyert ZAM! multifunkciós rendezvénytere Balatonzamárdiban. Izgalmas ház, jó helyen, idegenforgalmi és építészeti szempontból is különleges színfoltja a településnek.

A következő bemutatott épületünk a Bogácsi rendezvénytér, melynek tervezője Salamin Miklós. Más lépték, ugyanakkor szintén magas építészeti minőség, amely jól szolgálja a Borsod megyei falu meglepően gazdag kulturális igényeit. Igényes programok, igényes épületben, a siker biztos receptje...

Ismét másfajta funkciót ötvöz a Nagyszentjánoson található Vásárcsarnok épülete, amely Élő József, Román László, Kóczán Veronika, Radnóczy László, Bakó Eszter és Pati Barbara munkája. A piac és a rendezvények olyan különböző és mégis hasonló funkciók, amelyek a találkozásokról, az emberi kapcsolatokról szólnak. Ennek teremtettek kiváló teret az alkotók. Egyszerű, mégis igényes épületegyüttes jött létre, amely minden elvárt funkciónak megfelelő tud lenni.

Végül, de nem utolsósorban ismét egy teljesen más kategória... Bemutatjuk a veszprémi Foton Audiovizuális Központot, melyet Nóbik Orsolya és Szilvási Attila jegyez. Műemlék-felújítás, -bővítés a meglévő értékek megőrzésével, kortárs építészeti megoldásokkal ötvözve. Az épületegyüttes méltó képviselője Veszprémnek, Európa kulturális fővárosának, jelezve, hogy így is, többletértéket teremtve is hozzá lehet nyúlni műemlék együttesekhez.

Arra biztatunk minden olvasót, hogy vegyen részt minél több rendezvényen, ismerjen meg minél több embert, érezze meg minél több közösség erejét!

Új technológia rovatunkban olvashatunk a Baumit Life Challenge nemzetközi építészeti pályázatról, a bonyhádi Ermel-Vojnits mauzóleum újjászülése kapcsán alkalmazott Mapei-termékekről, valamint az URSA lapostetőkön alkalmazható könnyű lejtelemeiről.

Azt kívánjuk, hogy olvassák érdeklődéssel közlőnkünket, látogassák meg élőben a bemutatott épületeket, és találkozzunk minél több rendezvényen, köztük az április 10-14. között megrendezendő Construmán, a május 14-i Share Budapest konferencián, valamint május 24-én a Kopaszi-gáton a MÉK küldöttgyűlésén.

Tutervai Máttyás

MÉK-alelnök, főszerkesztő

Iratkozzon fel a Magyar Építész Kamara honlapja, a www.mek.hu oldal heti e-mailhírlevelére!

Állami kitüntetések adtak át március 15. alkalmából

A 2024-es **Kossuth-díjakat** Magyarország köztársasági elnöke, Sulyok Tamás adta át március 15-én, nemzeti ünnepünkön. Ez alkalmából **Salamin Ferenc** Ybl Miklós-díjas építész, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja kapott Kossuth-díjat a hagyomány továbbélését szolgáló organikus-regionális építészet remekait kiérelő tervezőmunkája elismeréseként.

Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter, Vitályos Eszter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium parlamenti államtitkára és Závogyán Magdolna kultúráért felelős államtitkár állami elismeréseket adott át március 15-e alkalmából a Pesti Vigadóban március 14-én.

Magyarország érdemes művésze díjban részesült **Hefkó Mihály DLA** Ybl Miklós- és Ferenczy Noémi-díjas belsőépítész, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, a Budapesti Metropolitan Egyetem Építészet és Design Tanszék főiskolai docense.

Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült **Philipp Frigyes** Kós Károly-díjas építész, címzetes egyetemi docens, a Pest Vármegyei Építész Kamara elnöke, Kismaros főépítésze, Vác, Hatvan és Esztergom volt főépítésze, az Országos Főépítési Kollégium volt elnöke.

Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesült **Németh Tamás** okleveles építészmérnök, a Kima Studio Építészeti és Mérnöki Iroda Kft. ügyvezetője, vezető tervező.

A Magyar Építész Kamara a 2024. évi Construma szakkiállításon

2024. április 10-én szerdán nyit az idei Construma építőipari szakkiállítás.

Az építész kamarai szakmagyakorlók számára a belépés idén mind az 5 napon ingyenes előzetes regisztrációt követően.

Ingyenes belépés regisztrációja itt: <https://construma.hu/mek>

A regisztráció egyszerű belépésre jogosít.

A Construma megtekintéséért ebben az évben is naponta jár az **1 továbbképzési pont** a kamarai szakmagyakorlóknak, még a hétvégi napokon is. A továbbképzési pontigazolás ez alkalommal is a Magyar Építész Kamara standján vehető át az A pavilon 111G standhelyen. A MÉK standján ebben az évben is építészeti kiállítást tekinthetnek meg a látogatók.

A Magyar Építész Kamara szervezésében a korábbi évekhez hasonlóan a szerdai napon tantermi **jogi (kötelező) továbbképzésen** vehetnek részt a szakmagyakorlók, a csütörtöki napon pedig **1,5 továbbképzési pontos szakmai továbbképzésen** „MOZAIK” aktuális témák szakmagyakorlóknak címmel.

A képzésekre a MÉK Tanfolyamok és Képzések Online rendszerében (TAKO), a <https://tako.mek.hu> weboldalon lehet jelentkezni.

Mindkét továbbképzésre a Hungexpo Kongresszusi Központ földszinti nagytermében kerül sor.

Idén is várjuk a Construmán!

A MÉK Elnökségének határozatai

12/2024. (03. 01.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A területi elnökök testületének február 22-i ülésén történt egyeztetés alapján a MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi szakmai állásfoglalást hozza a nyilvántartottakat érintően az egységes végrehajtás érdekében 2024. március 14. napjától kezdődően:

Azon nyilvántartottnak, aki a 2023. évi C. törvény 227. § (1) bek. hatálya alá tartozik (azaz nyilvántartottként már szerepel a tagnyilvántartásban), azonban kamarai tagfelvételét 2024. október 1. napja előtt már megkéri, a PGSZ, illetve a 2024. évi díjtáblázatban meghatározott tagregisztrációs díjat a

tagfelvételi eljárás során nem kell megfizetnie. Ugyanígy nem kell tagregisztrációs díjat fizetnie azon nyilvántartottnak, aki tagsági jogviszonyának felfüggesztése mellett aktív felelős műszaki vezetői, műszaki ellenőri, energetikai jogosultsággal rendelkezik a névjegyzéki nyilvántartásban és a törvényi előírások miatt tagsági jogviszonyát helyre kell állítania.

13/2024. (03. 01.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a Főépítési Tagozat megalakulását előkészítő bizottság tagjai: Hajnóczi Péter, Horváth Zoltán, Kassai-Szoó Dominika, Kovács Zsófia, Lantay Attila, Salamin Ferenc.

Értesüljön Ön is a szakmagyakorlókat érintő friss hírekről!
Like-olja és kövesse a Magyar Építész Kamara Facebook-oldalát!
<https://www.facebook.com/magyarepiteszkamara/>

CONSTRUMA – Magyarország és a kelet-közép-európai régió kiemelkedő szakmai fóruma

A CONSTRUMA Nemzetközi építőipari szakkiállítás keretében idén április 10–14. között ismét több száz kiállító várja a látogatókat legújabb termékeivel, szolgáltatásaival, innovációival. A CONSTRUMA Otthonteremtési kiállítási csokor kiállítása lesz még 2024-ben az OTTHONDesign Otthonteremtési szakkiállítás.

A kiállítás Magyarország és a közép-kelet-európai régió egyik legjelentősebb szakmai fóruma, ahol az építőiparhoz, az otthonteremtéshez kapcsolódó témák mindegyike megjelenik, így ezeket a szorosan összefüggő területeket komplexen mutatja be minden érdeklődő számára. A kiállításon évről évre jelentős a külföldi kiállítói megjelenés, ami garantálja, hogy nem csak a hazai, de a nemzetközi építőipari trendek is megjelennek a kínálatban.

Szakmai programkínálat

A Magyar Építész Kamara által akkreditált programok:

- » A Magyar Építész Kamara továbbképzése kamarai szakmagyakorlók részére a kiállítás első két napján, szerdán és csütörtökön kerül megrendezésre.
- » Vezetett szakmai túrák a szakmai napokon különböző témákban, ahol a kiállítók és a szakma találkozik egymással (továbbképzési pont: 0,5, bírálati sorsszám: 2024/69).
- » A Kőfaragó Ipartestület konferenciája A kőipar új dimenziói – természetes kövek & technikai kövek. Kőfaragó életművel címmel a kiállítás pénteki napján. (Akkreditáció folyamatban.)

A CONSTRUMA Nemzetközi építőipari szakkiállítás megtekintéséért a Magyar Építész Kamara 1 továbbképzési pontot ad minimum 3 óra kiállítási látogatásért (bírálati sorsszám: 2024/78).

További, kiemelt szakmai programok:

- » A kiállítás fővédnöke, az **Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége** a kiállítás nyitó napjára készül ágazati konferenciával Építőanyag-gyártók és építőanyag-kereskedők a megrendelőkért címmel.
- » A **Budapest és Pest Vármegyei Mérnöki Kamara** ebben az évben először tart a kiállítás mindhárom szakmai napján továbbképzést mérnök kamarai tagok számára épületgépészeti, építési és tűzvédelmi témákban. Együttműködő partnerek az MMK ÉGT, az ÉMSZ és a TSZVSZ.
- » XVII. Szolárkonferencia a **Magyar Napelem és Napkollektor Szövetség** napelemes rendezvénye napelempiaci szereplők számára csütörtökön.
- » Gyakorlati bemutatók ács, burkoló, kőműves, valamint festő és mázó témákban a **Tudásépítő Team** szervezésében.

A folyamatosan bővülő, részletes programkínálat elérhető a CONSTRUMA kiállítás honlapján.

A CONSTRUMA Díj 2024 pályázat díjazottjai

A CONSTRUMA Díjra kiállítóink pályázhatnak minden évben innovatív termékekkel, szolgáltatásaikkal. Az elismerést rangos szakmai zsűri értékeli és ítéli oda a legkiválóbbaknak. 2024-ben a CONSTRUMA Díjat öt pályázó kiállítónk nyerte el.

- » **B Consulting Kft.** – telephelyi és építéshelyi beléptetőkonténer üzemeltetési beléptetőrendszerrel
- » **Fronius Hungary Kft.** – Fronius Gen24 (Plus) 10.0 inverter
- » **Magyar-Norvég Kft.** – Jotul F170 kályha
- » **Nílan Kft.** – VP 18 M2 hőszivattyú
- » **Weitzer Parkett Sales Kft.** – FlexFix padló

A díjazott termékekről bővebb információ érhető el a CONSTRUMA kiállítás honlapján.

A személyes találkozás és a kapcsolatépítés ereje továbbra is az üzleti élet motorja, így a szakkiállítások szerepe továbbra is fontos. A CONSTRUMA Nemzetközi építőipari szakkiállítás 2024-ben is ezt a lehetőséget kínálja az építőipar területén tevékenykedő cégeknek, szakembereknek, széles körű szakmai támogatottsággal, gazdag konferenciaprogrammal és hatalmas kiállítói kínálattal.

Szakmai regisztráció és jegyvásárlás már elérhető a kiállítás honlapján.

Nyitvatartás:

- » **Szakmai napok:**
április 10–11. 10.00–17.00, április 12. 10.00–18.00
- » **Nagyközönségi napok:**
április 13. 10.00–18.00, április 14. 10.00–17.00

Bővebb információ: www.construma.hu

CONSTRUMA OTTHONTEREMTÉSI CSOKOR 2024

Alsóbogát, a Festetics–Inkey-kastély területén volt magtárépületből kialakított rendezvényterem

Fotó: Bujnovszky Tamás

Tervezési terület, általános alapadatok

A Balatonlelle és Kaposvár között elhelyezkedő somogyi kis falut, Alsóbogátot először a pannonhalmi Szt. Mártonról elnevezett bencés apátság 1083–1095 között kiállított összeíró levelében említik. 1229-ben „Bagat” néven szerepel a fehervári káptalan birtokai között. Az egyházi birtoklásnak a törökök előretörése vetett véget az 1500-as évek közepén. A törökök kiűzése a Pallini-Inkey-család tulajdonába került a kastély és maradt is 1945-ig. 1945 után az épület az Öreglaki Állami Gazdaság alsóbogáti üzemegysége használatába került 1994-ig, ezek után privatizálták.

A jelenlegi tulajdonos célja egy magas színvonalú wellness-szálloda és rendezvényközpont kialakítása a területen, amely részben már meg is valósult.

A területre vonatkozó általános tervezési koncepció – elkészült és eltervezett tervezési munkák

A kastély telkén – a kastély mellett – több épület található, egyesekkel tervezőként foglalkoztunk.

Az épületek a területen:

- » Kastély: korábban már született építési engedély, ez alapján az épület tetőszerkezete fel lett újítva, a tetőtéri apartmanok fogadására előkészítve, az épület felújításra vár.
- » Magtár/rendezvényterem: volt magtár – felújított, hasznosított.
- » Veterángarázs és rendezvényterem: volt cselédlakások – felújított, hasznosított.
- » Villa Bogart vendégházak: volt „intézőházak” – felújított, hasznosított.
- » Kápolna: felújított, hasznosított.

Kastélyépület

A terület központi fórumát képezné maga a kastélyépület – ez jelenleg a tetőt kivéve felújítatlan –, amely az elképzelések szerint szállodaként üzemelne. A kétszintes – részlegesen alapincézett – épület földszintje és első emelete klasszikus apartmanokkal, míg a tetőtér általános apartmanegységeket tartalmazna. A kastélyépületben nem épülne konyhaüzem, ezt a funkciót látná el a magtár/rendezvényterem mellé

Fotó: Bujnovszky Tamás

építendő konyha, így a kastély vendégei is a magtár-rendezvénytermet használnák étteremnek.

MAGTÁR/RENDEZVÉNYTEREM

A birtokhoz tartozó volt magtárépületből kialakított rendezvényterem. *Kivonat a magtár építési engedélyezési tervének műleírásából:*

Tervezési program

Az épületet rendezvények egész évi rendezésére kívánják használni. Az étkeztetés cateringgel történik.

Feltárás – megközelítés – elhelyezkedés

A magtár épülete a kastély területe mellett húzódó útról tárul fel, a volt cselédlakások mellett ez az épület fogadja az érkezőt. Mivel a terület elkerítetlen, az épület feltárása egyértelmű az érkező számára.

Funkcionális kialakítás

A magtár épületében egy időszakos használatú rendezvényszerkezet került kialakításra, amely időszakos rendezvényeknek, kiállításoknak ad otthont. A jelenlegi földem jó állapotú tartószerkezetét részben megtartva alakítottunk ki egy fáfödémű galériás emeleti területet, ezen kívül mindössze egy kétnemű WC-blokk és egy kisebb tároló került kialakításra.

A földszinten kapott helyet a vizesblokk, a bárpult. Mind a földszint, mind a galéria fogyasztó-, kiállító- és koncertterem is egyben.

A magtár épületét megjelenésében eredeti formájában kívántuk megőrizni, ennek érdekében az erodálódott vakolatot nem állítottuk helyre, hanem az épületet eredeti, az épület

Fotó: Bujnovszky Tamás

szerkezetét, téglarchitektúráját bemutató állapotában konzerváltuk a téglafalazatok letisztításával és szükség szerinti impregnálásával. A belső felületeket vakoltuk. Nem állítottuk helyre a beomlott tetőszerkezetet sem, helyette egy alumíniumszerkezetű üvegtetővel fedtük le a kiállítóteret.

Mivel az épület csak időszakosan üzemel, a fűtésről cserép-kályha gondoskodik a rendezvények idejére.

Az épület időszakos használatát és a műemléki környezetét figyelembe véve az épület utólagos hőszigetelést nem kapott. A padló szerkezet cseréjével egy időben a meglévő falazatok utólagos falszigeteléséről gondoskodtunk.

Fotó: Bujnovszky Tamás

A meglévő ablaknyílásokba acél tokszerkezetű hőszigetelő üvegezéssel ellátott nyílászárókat építettünk be.

Az épület megközelítése a kastélyhoz vezető meglévő úthoz csatlakozó gyalogos úton lehetséges. A szükséges számú parkoló a terület bejáratának közelében a kastélyhoz vezető úthoz csatlakozóan a felszínen került elhelyezésre.

Környezettanulmány, építészarculat

A terület építészeti arculata egy építészettörténeti hagyományokkal egységesen átitatott, letisztult klasszicista képet mutat. A területen fellelhető épületek egységes stílusban kialakítottak, a történelem viharait többé-kevésbé megnyugtatóan vészelték át. A terület arculatát jól érző tulajdonosi háttérrel együttműködve – remélem – magas színvonalú vizuális kultúrával sikerült közelíteni az egyes felújítandó/felújított épületek felé, ez nagyon jól tesz az összképnek. Az arculattól nem idegen a kortárs, XXI. századi építészeti felfogás, mint pl. a magtár napelemes acél felülvilágító szerkezete, vagy a kastélyépület meglévő szerkezeteitől elemelt „lebegő” tetőformája, de a meglévő épületállomány építészeti hagyományai felé mindig is tisztelettel tekintettünk.

Építészeti koncepció

Mivel az épület fellelési állapotában is impozáns és magával ragadó volt, így nem akartuk a felújítást, az újrahasznosítást archaikus módon az eredeti formájára visszaállítani, hanem teret kívántunk adni az épület erodálódott állapotából eredő hangulatának, valamint a kortárs építészeti szellemiségnek

is. Így született az elképzelés, hogy az épület fedése egy alumínium-üveg szerkezetű tető legyen, amely sokkal jobban szolgálja az új funkciót, hiszen az eredeti nyílászárók csupán szellőzési feladatot láttak el.

A szerkezet érdekessége, hogy a tető üvegtáblaelemei napelemeket foglalnak magukba, így az elektromos energiát termel.

Az épület belső tere eredeti állapotában is lényegében a jelenlegivel megegyező volt, egy belső – faácsolatos – galéria-szinttel rendelkezett.

Beruházó

Nagy örömkre szolgált, hogy a megbízó maximális konstruktivitással és magas szintű vizuális kultúrával bíró személy, akinek támogató szellemisége és beruházóoldali elkötelezettsége nélkül nem tudtuk volna ezen elképzeléseket csírájában sem megvalósítani.

A korszerű és megújuló energia alkalmazása mellett elkötelezett beruházói oldal tette lehetővé, hogy – az építése korában még egyedülálló – fotovoltaikus rendszert magában foglaló üvegtető-szerkezet megvalósulhatott.

M. Miltényi Miklós

Tervezők: M. Miltényi Miklós, Virt Emese, Zólyomi Zoltán Balázs.

Köszönetnyilvánítás: a beruházói oldal mellett külön köszönet az üvegtető-szerkezet tervezésében meghatározó szerepet betöltő dr. Reith András építészmérnök úrnak és csapatának.

Fotó: Bujnovszky Tamás

Minden részletében modern!

Ha a modern formákhoz vonzódik és keresi a letisztult tetőket, válassza alapcserepeink mellé az új Tondach XXL design gerinccserepet és kiegészítőit, és legyen a háza megjelenése minden részletében modern!

Az új, egyszerű vonalvezetésű Tondach XXL design gerinccserép méltó koronája a Tondach Planoton 9 és a Tondach Contiton 9 tetőcserepekkel fedett épületeknek.

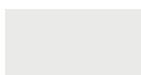
Választható színminták:

antracit

títán

fehér

barna

terrabarna

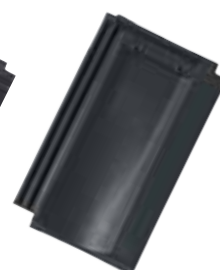
rézbarna

terracotta

Planoton 9

Contiton 9

Kanizsa Aréna: multifunkciós sportcsarnok és közösségi tér fenntartható építészeti megoldással

Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

Sportesemények mellett kulturális és közösségi rendezvényeknek, vásároknak, koncerteknek és fesztiváloknak is helyet tud biztosítani a Paulinyi & Partners munkatársai által tervezett nagykanizsai sportcsarnok, amelyet 32 ezer négyzetméternyi zöldfelület ölel körbe. Az előregyártott szerkezeti elemek, a Magyarországon először alkalmazott rejtett acélgerendás síklemezfödém, valamint az alakoptimalizált X-rácsos főtartó költségvetéskor szerkezetépítést és térfelfedést tettek lehetővé, melyeknek köszönhetően rendkívül alacsony az építkezés CO₂-lábnyoma.

A felelős építészet elsődleges feladata, hogy fenntartható, jövőtudatos és jövőálló épített környezetet hozzon létre, amelyben az emberek hosszú távon is jól érezhetik magukat, ezt tartották szem előtt a Paulinyi & Partners építészei a Kanizsa Aréna terveinek kidolgozásakor. Az iroda több mint 30 éves tapasztalattal a háta mögött fejleszti a gépi tanuláson és adatokon alapuló szolgáltatását, amely szimulációkkal a tervezéstől kezdve az üzemeltetésig képes végigkövetni egy projektet és felvázolni különböző scénáriókat. Ugyan az építészek algoritmus segítségével terveznek, munkájuk során mégis az egyén áll a középpontban, hiszen képesek matematikai egyenletekkel bizonyítani, miért az emberközpontú beépítés bizonyul a leghasznosabbnak. A szimulációk megmutatják, hogyan tehetnek egy ingatlant értékesebbé az olyan szempontok, mint a beépíthetőség, a zöld felületek közelsége stb. Az energetikai szimulációkat, a közterületi komfortvizsgálatokat, valamint a városi hőszigetelést is a jövőben meghatározható adatokkal vizsgálják az iroda munkatársai.

A nagykanizsai Modern városok program városfejlesztési és rehabilitációs koncepció eredményeként a korábbi laktanya helyén épült fel a Kanizsa Aréna sportcsarnok a Paulinyi & Partners tervezésében és a ZÁÉV Zrt. kivitelezésében. A csarnok egyszerre 5000 fő befogadására alkalmas, a fix és mobil lelátók 3000 fő számára biztosítanak helyet, a küzdőtér pedig további 2000 látogató fér el, például kulturális eseményeken. Az épület tagolhatóságának köszönhetően egy időben többféle sportág művelői is helyet kaphatnak a csarnokban, egyszerre akár három kosárlabdapályán is lehet edzést vagy testnevelésórát tartani. Emellett nemzetközi kézilabda-mérkőzéseket

Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

is képes befogadni a komplexum, hiszen minden mutatójában megfelel a Nemzetközi Kézilabda Szövetség elvárásainak. A küzdősportokat kedvelők rendelkezésére további öt edzőterem áll és egy tükörrel felszerelt terem a táncot tanulóknak. Az épületben doppingellenőrző állomás, valamint egy állandó üzemelésű büfé is helyet kapott.

A Kanizsa Aréna azonban túlmutat egy hagyományos multifunkciós sportcsarnokon, ugyanis sportesemények, közösségi rendezvények, koncertek mellett a sportegyesületek edzéseinek, valamint az iskolai és közösségi sportrendezvényeknek is kiváló helyszínt biztosít. A létesítmény nemcsak a versenysportolók, hanem a lakosság és a családok számára is egészséges kapcsolódási lehetőségeket nyújt. Az épület tervezése során kiemelt figyelem irányult az akadálymentesítésre. A Kanizsa Aréna az országban egyedülálló módon biztosít a parasportolók, valamint a mozgásukban korlátozott látogatók számára akadálymentesített öltözőket, mosdókat, bútorokat és pihenőhelyet a közösségi és a versenysportolói területeken egyaránt.

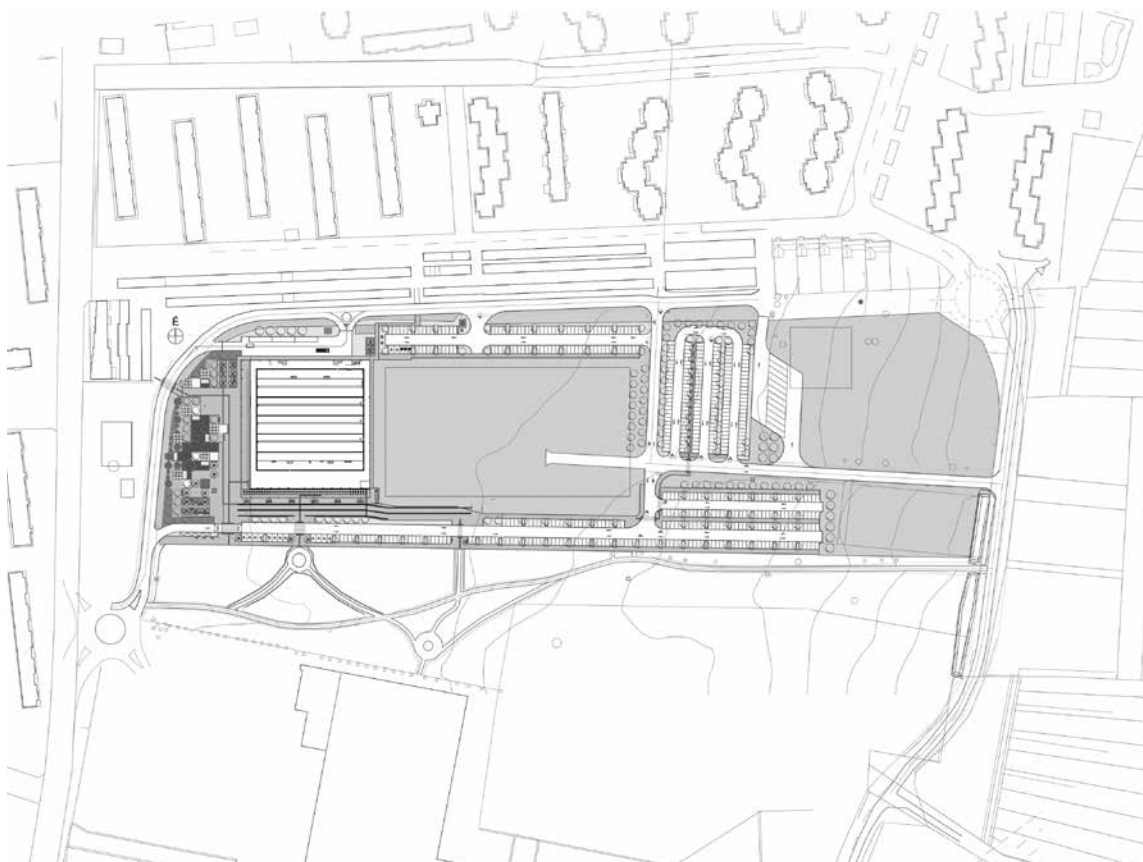
A nagykanizsai sportcsarnok nemcsak funkcióiban, hanem a külső megjelenésében is páratlan. Az épületnek látványos külsőt kölcsönöz a yers betonoszlopokon álló árkádsor és a szintmagas üvegtáblákból építkező függőnyfalhomlokzat, valamint a fényáteresztő árnyékolók is, amelyek elhelyezéséhez a nap járását modellező parametrikus tervezést hívták segítségül az építészek. Az épület homlokzata átlóra szimmetrikus szerkezetű, tájolása déli irányú, így a hat méter széles árkádsornak nem csupán díszítő, hanem árnyékoló funkciót is ellát. A feszített huzalokkal rögzített műanyag szövetrétegek kiosztása három síkban követi le a napjárást, amely a délnyugati oldal

Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

felé sűrűsödik. A csarnok külső felületén kialakuló fény-árnyék hatások izgalmas vizuális élménnyel gazdagítják az épületet.

A csarnok külső megjelenésében is visszatükröződik belső funkcionalitása. A küzdőtér és a lelátók egy négyzet alakú belső zárt magot alkotnak, amely kívülről is jól láthatóan kiemelkedik az épület tetején, egyfajta pixelként, amely az épület egészének meghatározó eleme. Minden építészeti egység vagy elem raszterhálóban is értelmezhető. Az előcsarnok és a zárt magot három oldalról körbeölelő belső közlekedők kívülről is

Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

látványosak a főhomlokzatok teljes felületén szintmagas üvegtáblákból épített függőfálnak köszönhetően. A pixeles stílusvonalat követik az árnyékolók, a külső térburkolatok, az utcabútorok, a növénykazetták formája és a belsőépítészeti kialakítás is, a padló- és falburkolatok, az előcsarnok lámpakiosztása, a küzdőtéri lelátón a székek színei.

A fenntarthatósági szempontok szintén meghatározók voltak az épület tervezésekor. Az előregyártott sík panelek, amelyek az acélgerendákra kerülnek, nem csupán a szerkezetépítés költségeit és az épület ökológiai lábnyomát csökkentik, a gépészeti tervezést is sokkal rugalmasabbá és könnyebbé teszik. Magyarországon a Kanizsa Arénában először alkalmazták „rejtett” acélgerendás síklemezfödémeket, valamint alakoptimalizált X-rácsos főtartót, amely a költséghatékony térfelhasználást tette lehetővé és nem mellesleg a kézilabdapályák keresztirányú elhelyezését is megoldotta. Az alakoptimalizált főtartók körülbelül 40 százalékkal kevesebb acél felhasználását tették szükségessé az egyébként 70 méter fesztávú acélrácsos tartók alkalmazásakor. Ezeknek a megoldásoknak kö-

szönhetően a szerkezetépítés CO₂-lábnyoma mindössze 0,42 t/m², ami jóval kisebb, mint más hasonló funkciójú épületeké (összehasonlításként: a müncheni Allianz Aréna esetében ez több mint 1 t/m²).

Az épület körül összesen 32 ezer négyzetméternyi zöldfelületet alakítottak ki az építők és a tájépítészeti megoldásoknak köszönhetően létrejött egy több száz ember egyidejű befogadására alkalmas kültéri rendezvényter és egy egyedi utcabútorokkal gazdagított, zöld pihenőpark is. Az épület tájolása a városból tömegközlekedéssel vagy kerékpárral érkezőknek kedvez, közösségforgalmi terei is közparkra nyílnak, a parkolóban pedig akadálymentesített és elektromos töltésre alkalmas parkolóhelyeket is létesítettek.

KANIZSA ARÉNA

Földrajzi hely: Nagykanizsa, Alapy Gáspár utca 2. HRSZ: 3110/26

Beruházó: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata;

Dénes Sándor, Balogh László polgármesterek

Építésszek, alkotók: Paulinyi & Partners Zrt.

Kivitelező: ZÁÉV Zrt.

Tervezés éve: 2018–2020

Építés éve: 2019–2021

Bruttó szintterület: 12 870 m²

Stáblista

Felelős tervezők: dr. Paulinyi Gergely DLA, Kiss Csaba, Mészáros Béla

Projektigazgató: Fábián László

Designigazgató: Burián Gergő

Projektvezető: Mészáros Béla

Építész munkatársak: Bense-Füzy Julianna, Németh Roland, Rónai Titusz, Simon Edina Zsuzsanna, Szécsi Margó, Tihanyi Kristóf

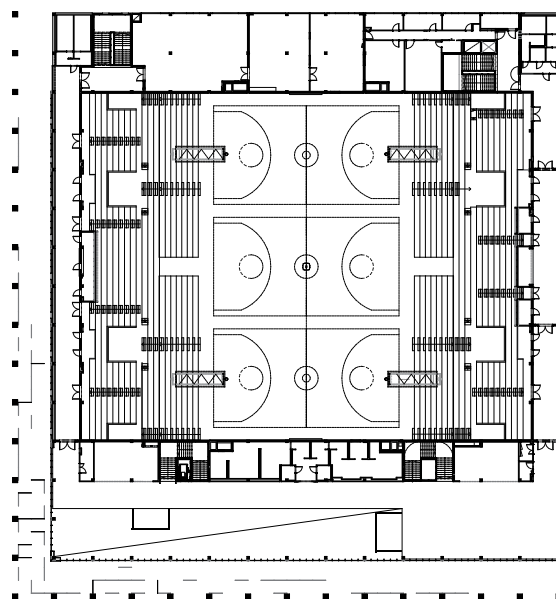
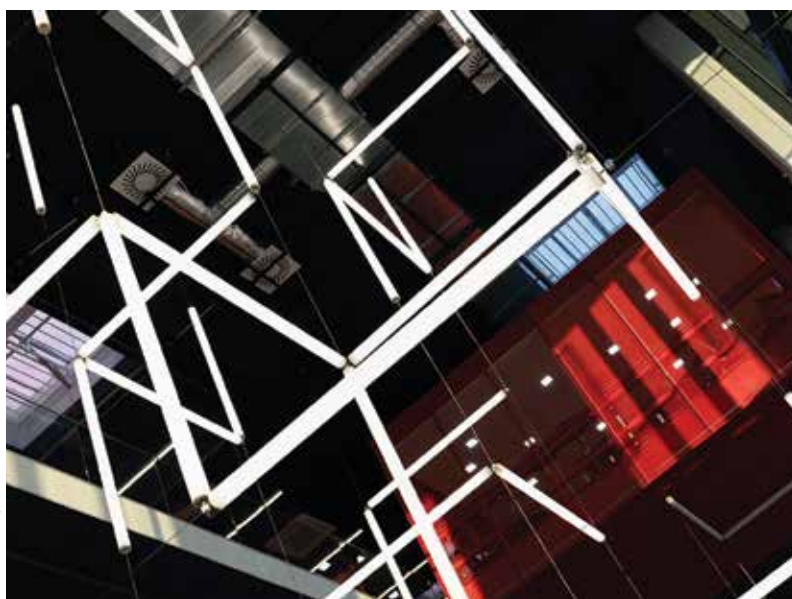
Kiviteli terv: Vision Építésziroda Kft. – feldolgozás: Nagy Mihály, Szigetfű István

Belsőépítész: Komp Design stúdió Kft. – Fülöp Krisztina, Beda Orsolya

Szignalizáció: Réczey Zoltán

Tartószerkezet: ARC-S Engineering & Design Kft. – Bükkösi Raymond, dr. Merczel Dániel Balázs

Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

Épületgépészet: Comfortplan Kft. – Lukács Zoltán
Épületvillamosság: AKVILA-S Mérnöki- és Szolgáltató Kft. – ifj. Sas Gyula
Akusztika: Józsa és Társai 2000 Kft. – Józsa Gusztáv
Környezetvédelem: Enviworld Környezetvédelmi Mérnökszolgáltató Kft. – Kiss Leizer Géza Károly PhD
Sporttechnológia: Judik Zoltán ev. – Judik Zoltán

Tűzvédelem: Nokesy Design Kft. – Pukánszky Gabriella
Környezettervezés: 4D Tájépítész Iroda Bt. – Balogh Andrea
Külső közmű tervezése: BeSZT Kft. – Gáspár Géza, Doszpot József
Út és forgalomtechnika: BeSZT Kft. – Fehérné Gremanová Helena, Péter Ferenc
Akadálymentesítés: Környezetgyár Kft. – Szabó Henriett
Felvonótervező: Schindler Hungária Kft. – Sütő Ferenc

Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

Megszüntetjük az utolsó nagy hőhidat.

 SCHÖCK
Megbízhatóságra építve

A SCONNEX® CSÖKKENTI AZ ENERGIAVESZTESÉGET A FALAKNÁL ÉS AZ OSZLOPKNÁL.

Az új Schöck termékcsalád választ ad az energiahatékony építés eddig megoldatlan kérdéseire. A Schöck Sconnex® egyedülálló megoldást kínál a falaknál és oszlopknál kialakuló függőleges hőhidakra, ezzel segíti a gazdaságosabb és esztétikusabb szerkezetek tervezését és kialakítását. www.schoeck.com/hu/sconnex

ZAM! – Multifunkcionális rendezvénytér

Fotó: Bujnovszky Tamás

Zamárdi Önkormányzata olyan közösségi épületet kért, mely egyrészt helyszíne lehet kisebb koncerteknek, előadásoknak, kiállításoknak vagy az önkormányzat kihelyezett üléseinek is a Balaton partján, az év 365 napján. Karakteres, jól felismerhető, egyedi megjelenés volt az igény, mely használata során Zamárdi turisztikai látványosságává is válik (azzá is vált).

Zamárdiban található az a temető, mely Közép-Európa legnagyobb avarkori aranylelőhelye. Inspirációnk egy aranygyűrű volt ebből a leletből, ez az elliptikus, csillogó forma adta az előadóterem alakját. Az ellipszis alakú, 80–100 főt befogadó, klimatizált tér jól szolgálja a már említett funkciókat egész évben.

E köré, fölé alakítottuk azt a gasztronómiát (reggeliző, pékség, bár, étterem), mely az év nagy részében szolgálja, illetve ki-

egészíti a fő funkciót. A nyári hónapokban, turistaszezonban az épület melletti többhektáros terület teszi lehetővé a nagyobb rendezvények, szabadtéri előadások szervezését. Ugyanakkor az év többi részében a 2–3000 lakosú Zamárdi kulturális életét is fenntartható módon szolgálja. Az emeleti teraszról kellemes panoráma nyílik a Balatonra, illetve a szomszédos tenispályákra (a nagyobb sportesemények idején az épület infrastruktúrája komoly segítség).

A Balaton közelsége, a strand, a balatoni kerékpárúttal határos telek is vonzóvá teszi a ZAM!-ot a helyiek és az ide látogatók számára.

Az önkormányzat víziója az elmúlt évek során beigazolódott. Egy profi, lelkes, az épületet értő, szerető üzemeltető segítségével.

Fotó: Bujnovszky Tamás

ZAM! Multifunkcionális rendezvénytér

Vezető tervező: Kendik Géza

Építész munkatárs: Veszeli Péter

A közreműködő tájépítész neve: Preszter Márta

Különleges szerkezetek szerkezettervezője: Pataki László

Az épület hazai és nemzetközi díjai:

- » Iconic Awards innovatív építészeti díjazott
- » BIGSEE Architecture Awards 2021, 1. díj
- » S. Arch Architecture Conference, short listed, Havanna
- » 2A Continental architectural awards, short listed, Barcelona

Fotó: Bujnovszky Tamás

Fotó: Bujnovszky Tamás

Fotó: Bujnovszky Tamás

Korszakalkotó URSA-újítás: könnyű lejtelemek lapostetőre

„Aminek kezdete van, véget is ér egyszer...” Buddha tanítása nemcsak az élet általános dolgaira igaz. Így van ez mind a ferde, mind a lapostetők esetében is, amelyek az időjárásnak legjobban kitett épületszerkezetek közé tartoznak, ezért bármennyire kiváló minőségben épültek, idővel gondozásra szorulnak. A hazai lapostető-állomány pedig bőven tartalmaz olyan példákat, ahol ez máris aktuális kérdéssé vált.

Magyarországon a lapostető-építés az ötvenes években indult el. Népszerűsége folyamatosan nőtt és egészen a nyolcvanas évek végéig az ipari épületek, de az iparosított technológiával épített lakóépületek, panelházak esetében is igen elterjedt volt ez a megoldás. Az utóbbi 30-40 évben elsősorban a kereskedelmi és ipari épületek esetében alkalmazták. A minőség változó mértékben javult, vagy éppen romlott...

Energetikai szempontból vizsgálva a szerkezetet: a múlt század közepén elég volt 5-10 cm polisztirol- vagy salakfeltöltés. Később – a szigorodó energetikai gondolkodás miatt – ez folyamatosan vastagodott, és ez a folyamat nem ért véget. Egy ilyen tető U-értéke körülbelül 0,4 W/m²K körüli értékkel bír, tehát hővesztesége nagyságrendileg 235-240%-kal nagyobb a téli fűtési szezonban, mint a jelenlegi elvárt minimum követelmény.

A nyári meleg elleni védelmet sem szem elől tévesztve, a hasonló épületek esetében a szükségszerűen a klimatizálásra fordított összeg is tetemes. Van valóságalapja annak a mondanak, hogy: nyáron egy fokot hűteni körülbelül háromszor-négyszer olyan sokba kerül, mint télen egy fokot fűteni!

Mivel az elmúlt években az energia ára is drasztikus kilengéseket mutatott, továbbá a szigorú szabvány ma $U_{min} = 0,17 \text{ W/m}^2\text{K}$ értéket ír elő, ezért a tudatos beruházó, építető számára napjainkban minimum 20-24 cm hőszigetelés beépítése az irányelv. Ha ennél kevesebb van a régi tetőn, és a nedvesség elleni szigetelés is felújítást kíván, akkor komplett hőszigetelő és új nedvesség elleni szigetelőréteg készítése az egyetlen megoldás.

Tetőterheirés kontra szigetelési önsúly

Minden tető szigetelésével kapcsolatban felmerül egy semiképp nem elhanyagolható, megoldandó probléma: a tetők terhelhetősége véges. Könnyen lehet, hogy az eredetileg statikailag méretezett tető nem bír már el nagyobb terhelést. Itt kerül prioritásba a beépítendő szerkezeti elemek önsúlya, tömege.

Az URSA TECTONIC-termékek korszakalkotó újdonságot jelentenek a szálal hőszigetelő termékek között. Mi teszi elsődleges választássá őket lapostetők esetében is? Speciális gyűrt szálszerkezeti kialakításuk révén az ásványgyapotok alkalmazási területén elvárt terhelhetőségük mellett önsúlyuk a többi lapostetőn használt szigetelőanyaghoz képest jelentősen kisebb!

A cél olyan termék beépítése, amellyel a lehető legkevesebb terheljük a tetőt, egyben a mozgatása, beépítése a legkönnyebb – mindezt a megszokott termékekkel azonos teherbírás mellett.

Az URSA TECTONIC HT „FLATROOF”-termékek esetében a teherbírás és az önsúly aránya kiemelkedő értéket jelent az ásványgyapotok mezőnyében!

A gondos anyagválasztás a tetőterhelés mellett a szállítási költségek és a helyszíni anyagmozgatás munkáigényét is meghatározza, előnyösen befolyásolhatja. Ebben az összevetésben pedig az URSA TECTONIC HT-termék minden tekintetben a legmagasabb teljesítményt nyújtja az összes ásványi szálal hőszigetelő termék között. Mindehhez természetesen kiváló hőszigetelő érték tartozik – 0,037-0,038-as lambdaérték –, így a méretezésnél akár további centimétereket is spórolhatunk!

De mi lesz a tető lejtésével?

Lapostető készítésének alapelve, hogy a tető nem lehet lapos, azaz a vízlefolyás biztosítása érdekében mindig kell 2-3%-os lejtést kialakítani. Amennyiben a teherhordó szerkezet vagy az alépitmény ezt nem biztosítja, akkor ennek megoldására szolgál az ék alakú lejtésképző elemek beépítése.

(* A lapostetőkön a minimális lejtés mértéke az ÉMSZ-irányelv szerint 2%, viszont magán a hőszigetelésen elhelyezett vízszigetelés lejtése minimum 2,5% kell, hogy legyen.)

Szakmai javaslat, hogy – a tető méretétől függetlenül – egy tetőnek legyen minimum két ponton vízösszegyűjtése és -levezetése, valamint hogy a víz útja ne haladja meg a tető felületén a 10 métert.

Az URSA szakembereinek legújabb innovációja az URSA TECTONIC HT üveggyapot hőszigetelő lapokból készített lejtésképző elemek termékvalasztéka! Ezek az elemek ék alakban

vágva, vonalra lejtő vagy pontra lejtő verzióban készülnek és – köszönhetően a TECTONIC különleges szálszerkezetének – egyedülálló méretekben gyárthatók.

Az 1200×2000 mm méretű elemek könnyű önsúlyúak, könnyen mozgathatók és beépíthetők. Kiemelendő az is, hogy más lejtelemekkel összevetve – ahol számos daraból áll össze egy lejtésképzés – a mindössze néhány elemből összeállított HT-lejtelemnél jelentősen egyszerűbb a lapok sorrendjének értelmezhetősége, így a lerakás sebessége is számottevően felgyorsul.

A vízhatlanság érdekében

Lapostetőknél a vízhatlanság biztosítása az egyik legfontosabb megoldandó feladat, ezzel együtt pedig az, hogy egyúttal a természeti jelenségből adódó nedvességet (eső, olvadó hó) is el kell vezetni.

A vízvezetésben kiemelkedően fontos szerepet játszhatnak az URSA TECTONIC HT lejtéskorrekciós hőszigetelő elemek, melyek külső (vonallal mentén) vagy belső (tölcsérelv) szerint összegyűjtött és kivezetett/levezetett csapadékelvezetésre alkalmas szigetelőtestek.

A külső vízvezetés elvének egyetlen nagy előnye, hogy a vizet a tető síkjából kilépve vezetjük el az ereszcatornában. Nem kevés hátránnyal bír azonban ez a módszer, mivel magas épületeknél nem életszerű, hiszen folyamatos csatornatisztítást kell végezni, télen fűtőszálat kell elhelyezni benne, hogy ne fagyjon bele a csapadék, továbbá az épület külső kontúrjához kell igazodjon az elvezetés (csatorna) vonala.

Általánosságban előnyösebb megoldásnak tartjuk a belső vízvezetés kialakítását. Sok esetben épületeink még attikafalas kialakítást is kapnak, amely hőszigetelésére szintén gondolni kell. Az attikacsatlakozásnál kifejezetten célszerű TECTONIC HT-ékelemet alkalmazni, hogy a jegesedéskor előforduló térfogatnövekedés ne okozzon mechanikai sérülést az attikafalnál. Ez biztosítja a hőszigetelésre kerülő vízszigetelés felhajtásának egyenletes aljátát is vízszintes síkból függőleges síkba.

Alkalmazástechnológiai gondolatok

A hőszigetelendő teherhordó statikai szerkezet szempontjából kétféle kialakításról beszélhetünk. Amennyiben a teherhordó szerkezet vízszintes, azaz nincs lejtése, akkor első körben a normál hőszigetelő táblákat kell elhelyezni a tető felületén, arra installálni a vonalra lejtő elemeket, majd végül a pontra lejtő elemeket.

Ha a teherhordó szerkezetnek megvan az alap 2-3%-os vonalra lejtése, akkor viszont egyszerűen csak a tető felületén elhelyezett normál hőszigetelő táblákra kell ráhelyezni a pontra lejtő elemeket.

Mindkét fenti megoldás esetében, ismerve a tető felületének a méreteit, hőszigetelési igényét (beépítési rétegszámot és vastagságot), a tervezett vízvezetések elhelyezkedését, bizonyos esetekben a vonalra lejtő elemeket és a pontra lejtő elemeket akár egy ütemben is el lehet helyezni, azaz a lejtéskorrekciós hőszigetelő elem egyazon táblából, egy vastagság-ból, egy anyagból kerül kialakításra.

Ökológiai lábnyomunk

Az örömhíren túlmenően, hogy van már könnyű, de erős, kiváló hőszigetelő teljesítményű lapunk, amelyhez egyszerűen

értelmezhető lejtésképzést kapunk, van még valami, amiről beszélünk kell!

A jövő megóvása a mai döntéseinken alapszik. Hőszigeteléssel elfogyasztott energiát takarítunk meg, így karbonlábnyomunk csökken. Elvárás azonban az is, hogy a beépített anyagok gyártásának, szállításának környezetterhelő és károsító hatását mérnünk és mérsékelnünk kell. Fontos, hogy minden erőfeszítést megtegyünk annak érdekében, hogy minél nagyobb mértékben tudjunk felhasználni újrahasznosított alapanyagokat, valamint hogy az általunk előállított termék életciklusa végével biztonságosan visszadolgozható legyen a természetes környezetbe.

Az URSA TECTONIC-termékek minimum 80%-ban újrahasznosított alapanyagokból készülnek, azaz maximum 20% az az arány, amely valamely frissen kitermelt alapanyagot jelent. A számok messzemenően alátámasztják, hogy a TECTONIC-termékek gyártása összességében kis környezetterheléssel jár, tehát jóval kisebb az ökológiai lábnyoma, mint az egyéb ásványgyapotoknak. Ennek a mérőszámnak az értéke megjelenik a BREEAM-, LEED-minősítésekben, és megjelenik a mindennapok életminőségének megóvásában is. Ezzel védjük meg legjobban a bolygót, közös jövőnket.

A kőkorszaknak vége van!

URSA Salgótarján Zrt.
www.ursa.hu

Bogácsi rendezvénytér

Fotó: Salamin Miklós

Kelet-Magyarország és Borsod megye az ország nehezebb sorsú része. Itt ugyanazért a pénzért többet kell dogozni, a jövedelmek alacsonyabbak, de talán az emberek itt összetartóbbak, jobban ismerik egymást, szorosabban egymásra vannak utalva.

Borsod megye azonban természeti és kulturális értékeiről is ismert, Tokaj-Hegyalja, Lillafüred, a Zemplén, a Bükk hegység, és még sorolhatnám. Ezek a kincsek lehetőséget adnak a helybelieknek, hogy a vendéglátás, a turizmus fejlesztésével egyről kettőre jussanak, a messziről idevetődő vendégek pedig megismerhetik Magyarországot egyik varázslatos táját.

Mezőkövesd és Bogács térségében az ötvenes években olajat kerestek, de a próbafúrások során olaj helyett termálvíz tört fel. Bogácsnak tehát a termálvíz jutott, és úgy tűnik, hogy ezzel a kincssel eddig elég jól sáfárkodik.

Bogács

Bogács község a Bükk hegységtől délre, a Bükkalja dimbesdombos vidékén, Eger és Mezőkövesd szomszédságában helyezkedik el, lakóinak száma megközelítőleg kétezer fő. A település elsősorban gyógy- és strandfürdőjéről, illetve pincesoráról ismert. Az ezekre alapuló idegenforgalmat az önkormányzat szabadtéri programokkal igyekszik segíteni, ezért évről évre számos fesztivált, koncertet és szabadtéri rendezvényt szervez. Többek között koncertek, fesztiválok, latyakfutás, majális, veteránautó-találkozó, kerékpártúra, puli kiállítás, borfesztivál, kamionos találkozó, szüreti mulatság, csurdítás, tárcsás ételek fesztiválja, Márton-napi vigasságok, búcsú zajlik a területen.

Rendezvénytér

A szabadtéri rendezvények nagy részét eddig a község északi határában elterülő Bikaréten (más néven Delelőn) tartották. A programok idejére ideiglenes építményeket – könnyűszerkezetű színpadot, tetőszerkezetet, mobil WC-ket és büfét – építettek, amiket a rendezvények után mindig elbontottak. A beruházás célja az volt, hogy ezen ideiglenes épületek helyett pályázati támogatásból egy új rendezvénytér épüljön állandó szabadtéri színpaddal és a szükséges kiszolgálóépületekkel. A rendezvénytér északi oldalán húzódik az Egert és Mezőkövesdet összekötő kerékpárút, ezért a kiszolgálóépület az áthaladó kerékpárosokat is kiszolgálja.

Fotó: Salamin Miklós

A tervezés során a rendezvénytér északi oldalára, a határoló kerékpárút külső vonalán is terveztünk egy épületsort, amely a rendezvények alatt kitelepülő vásároszók, büfések számára létesült volna. Ez az északi homlokzati térfal még határozottabban kijelölte volna a rendezvénytér szélét, azonban sajnos a költségvetés szűkössége miatt ez az épületszárny nem valósult meg. Szintén elmaradt a kiszolgálóépületek harmadik épülete, amely a rendezvényekhez eszköz- és bútorraktár-funkciót kapott volna.

A rendezvénytér tervezése 2019-ben kezdődött, de a pályázat elhúzódása miatt a kivitelezés 2021 közepéig tartott.

A trapéz alakú rendezvénytér a színpad felé kis mértékben lejt. A színpadépület a telek nyugati szélén futó Hór-patak mellett, a kiszolgálóépület pedig a terület keleti oldalán, a cserépfalui út mellett helyezkedik el. A területet észak felől az átmenő kerékpárút, dél felől pedig a parkolóterület határolja, a főkapu is itt, a falu felőli szélén helyezkedik el. A nézőtéren a szintvonalakkal párhuzamosan burkolt sávokat, szabálytalan alakú járdákat alakítottunk ki, ahol a fesztiválok, rendezvények során pavilonokat, sátrakat lehet elhelyezni. Ezen járdák két végén víz- és elektromos csatlakozások, illetve a közvilágítás is ki van építve.

Tervezés

A rendezvénytér alaprajzi elhelyezkedését, a telepítést meghatározta az a tény, hogy ezen a területen évek, sőt évtizedek óta szerveznek szabadtéri rendezvényeket. Az épületek elhelyezésénél elég volt a már kialakult helyekre a szükséges épületeket lerakni. A tömegformálás során nem akartunk hagyományos ház formájú épületeket tervezni, hiszen ezek az épületek nem házak a szó hagyományos értelmében. A legfontosabb helyiség, illetve tér pedig maga a nézőtér, amelynek tereit a kapcsó-

Fotó: Salamin Miklós

lódó épületek homlokzata határozza meg, de önmagában nem egy épület. A tervezés során, ahogy általában más funkciójú középületek, illetve lakóházak esetében, itt is fontosnak tartottuk az átmeneti, fedett, de nyitott terek, tornácok, teraszok alkalmazását, hiszen maga a fedett színpad is egy ilyen fedett nyitott tér.

Színpadépület

A színpadépület szimmetrikus kialakítású, közepén a fedett szabadtéri színpad helyezkedik el, kétoldalt a kapcsolódó alacsonyabb tömegű öltözőépületek zárják le az épületsort. Az öltözőépületek a fellépő művészek, előadók öltözési lehe-

Fotó: Salamin Miklós

tőségét biztosítják. Az akadálymentes mosdó is itt, az egyik szélső épületben kapott helyet. A három különálló épülettömeget egy alacsonyabb tornácelőtető fogja össze, így a fellépő művészek, illetve a technikai személyzet fedett részen keresztül tud közlekedni. A kiszolgálóhelyiségek bejáratai a hátsó homlokzat felé nyílnak, elrejtve azokat a nézőközönség elől. A szélső épületek ablakai ugyan a nézőtér felé néznek, de mivel azokat magasan helyeztük el, ezáltal megakadályoztuk a felesleges és zavaró betekintést. Az állókorcos fémfedés egységes anyagként jelenik meg a színpad tetején, kétoldalt lefordul a tornáctetőig és végigmegy oldalt a tornácok tetején. A színpadépület fő tömegének kialakításakor a lépcsőzetes tömegalakítás elképzelésünk szerint a víz hullámzó mozgását idézi fel. A színpad alapvilágítással épült, a koncertekhez szükséges alkalmi scenika részére a tetőszerkezeten függesztési pontokat, az egyik oldalépület oldalán pedig elektromos csatlakozásokat alakítottunk ki.

Kiszolgálóépület

A kiszolgálóépület a szabadtéri rendezvények, programok és fesztiválok látogatóinak igényeire létesült. Két épületrészből áll, az egyikben a vendégforgalmi mosdók, a másikban a büfé és egy fogasztótér (különterem) kapott helyet. A kiszolgálóépületek magastetője miatt a falu hagyományos, nyeregvetős lakóházaival mutat párhuzamot, másrészt azonban igyekszik szervesen kapcsolódni a színpadépület szabadabb, modernebb tömegalakításához. A tervezés folyamán itt is fontos szempont volt, hogy a különböző helyiségeket egy alacsonyabb tornác kösse össze, így védve a látogatókat az esőtől és a túlzott napfénytől.

Anyaghasználat

A tervezett épületegyüttes épületei hagyományos értelemben nem épületek (házak), hanem pavilonok, szabadtéri térlefedések. Ezért a tervezés során mindenképpen valami könnyűszerkezetes épületben akartunk gondolkodni. Elsődleges szerkezetnek logikusan adódott a fa, amely mind tartószerkezetként, mind homlokzati burkolatként megjelenik az épületekben és épületeken. A könnyed faépületek lefedésére a nehéz, robusztus hagyományos cserépfedés helyett az állókorcos fémfedést választottuk, a nyeregvetős pavilonok tetején alkalmazott palafedés pedig a falu lakóházaiban hagyományos pikkelyes cserépfedéséhez illeszkedik. A homlokzatra a faburkolat mellett szintén állókorcos fémburkolatot alkalmaztunk, amely tartós mind a csapóesőt, mind a napfényt (UV-terhelést) jól bírja.

Utóélet

A rendezvénytér szerencsére nemcsak a koncertek, fesztiválok idején, hanem a programok közötti időszakban is rendszeres használatban van, a terület közparkjellegűen működik. A helybeliek gyakran járnak ide, annak ellenére, hogy a település központjától északra, távolabb, a falu szélén helyezkedik el, de Bogácson nincsenek távolságok. A növényzet, a gyeperendszeresen gondozott, működik a közvilágítás, a terület a pince-sort és a fürdőt összekötő gyalogos út mellett húzódik, szívesen járnak-kelnek erre tehát a helybeliek is. A szülők gyereket vagy kutyát sétáltatnak, a kamaszlányok magukat szelfizik a színpad előtt, a rendezvénytér megépítés óta talán egy kicsit jobb bogácsnak lenni. A terület működik, használatba vették a falusiak, esetleg talán csak egy-két köztéri pad hiányzik még.

Fotó: Salamin Miklós

Stáblista

Helyszín: 3412 Bogács, Táncsics Mihály utca HRSZ.: 1781/5)

Tervezők:

Építész: Salamin Miklós, AXIS Építész Iroda Kft.

Tartószerkezet: Erdélyi Tamás

Gépészet: Szilágyi Zsolt, Energo-Tallér Kft.

Villamosság: Münnich Gábor, Fényesvölgy Kft.

Megbízó: Bogács Község Önkormányzata

Kivitelező: Aflac Bau Kft., Miskolc

Fotó: Salamin Miklós

Fotó: Szántó Tamás

Harmonikus tájkép, komfortos, okos közterek

Környezetbarát, újrahasznosított megoldásokat kínálunk utcabútorok és játszótéri eszközök terén is. Trendi, időtálló, smart termékeinknél a karbantartás-mentesség is garantált!

POLYDUCT

Vásárcsarnok – Nagyszentjános

Előzmények

Egy közösségi ház építésének ötletével 2013 őszén kerest meg bennünket Nagyszentjános polgármestere. A világválság után voltunk, kvázi pályakezdőként egy kómából éledező építőipari környezetben. Az épület tervezésének az akkor alakuló TERASZ Csoport Egyesületünkkel vágtunk neki. Abban az évben dolgoztunk egy kunszigeti közösségi ház tervén, ahol megújuló természetes építőanyagok használatával kísérleteztünk. A szalmabála-falazatú, nádfedésű épület sajnos csak koncepció maradt, viszont tervezése során szerzett tapasztalatainkkal felvértezve álltunk neki az új feladatnak. Nagyszentjános mezőgazdasági település, központja nincs, jellemzően lakóházak és mezőgazdasági épületek – magtárak, állattartó, géptároló

épületek – állnak a településen. Középületei: egy nagyobb iskolaépület, mellette egy óvoda, valamint egy kétszintes vasútállomás-épület. A polgármesteri hivatal is egy korábbi gazdasági épület átalakításából született. A 90-es években megjelent az első közösségi jellegű középület egy templom formájában. Mint azt később magunk is megtapasztaltuk, a falu erős és összetartó közösséggel rendelkezik, akik szeretnek összejárni. Erre azonban nem volt alkalmas épületük. A településközpont kialakítása egy, a vasút mellett létrehozott parkkal már elkezdődött a település elhanyagolt szélén. A park mellett maradt egy nagyobb terület, ami régebben szemét- és építéstitormélerakóhely volt. Ezt a területet jelölte ki az önkormányzat egy új közösségi ház létrehozásának helyszínéül.

Tervezés

A sínek melletti, határolatlan terület egyetlen térfalat egy, a parkhoz tartozó víztározót rejtő domb adta. A formakeresés szakaszában a pajtaelőképére hamar rátaláltunk, viszont azt próbáltuk minél egyszerűbb alaprajzzal és térstruktúrával megalkotni. Egy modern közösségi házhoz kapcsolódó kiegészítő funkciók aránytalanná tették a pajtánkat és elbonyolították annak használatát, így végül a tervezési programban szereplő funkciókat több épületre bontottuk, melyek egy kisvárosi tér köré szerveződtek. Így megszületett a koncepciója a településközpontot alkotó közösségi háznak és találkozási helynek. A nagy pajtába csak egy nagy, egy légtérű terem került, míg a mellette álló keskeny ház földszintjén a kiszolgálóhelyiségek kaptak helyet, emeletén pedig diákszállás-funkció emeletes ágyakkal. A harmadik szinten keskeny épületben a helyi civil szervezetek irodái, egy kisebb üzlet, az emeletén pedig szolgálati lakások kaptak helyet.

Az épület anyaghasználatára olyan építőanyagokat kerestünk, melyek valamilyen formában jelen vannak a településen.

Szempont volt az is, hogy ne használjunk drága anyagokat, de legyen tartós és fejezze ki a középület-funkciót. A szalmabálához tervezésénél szerzett tapasztalataink a természetes anyagok és a fenntarthatóság irányába tereltek minket. Végül az állomáson, a templom és a magtár falszerkezetén is megjelenő tégl mellett döntöttünk. A költséghatékonyság miatt a homlokzati hőszigetelést és a burkoló téglát is kizártuk, és kitaláltunk egy kéthéjű téglafalazatot hagyományos kerámia kézi falazóblokkból, ahol a belső héj a tartószerkezet, a külső héj pedig a burkolat és a hőszigetelés. A két réteg közé egy zárt légréteget terveztünk, mely az energetikai számítások alapján megfelelt az előírásoknak. A falszerkezetünket belső oldalon hőszigetelt falazótégla, légrés, majd normál vázkerámia-tégla adta. A kerámia mellé kiegészítő anyagként a fát választottuk, ebből készült a tetőszerkezet. A padló gépi simított beton a döngölt csúrpadról mintájára, a nyílászárók természetesen faszervezetűek. Nagy kérdés maradt a pajtacsarnok bevilágítása. A tiszta formára nem hiányoztak a nagy ablakok és a téglafalat sem akartuk szétlyuggatni, így az oromfalakat terveztük áttetszőre, hogy a fény onnan töltse fel az épületet. Drága szerkezetben itt sem gondolkodtunk, az oromfalak anyaga 4 cm vastag polikarbonát, melyet favázra rögzítettünk. A külső oldalon az árnyékolás és a polikarbonát emészthetősége érdekében fapalló-lamellázatot terveztünk. A ház összeállt és 2014-ben az épület építési engedélyt kapott.

Várakozás, újratervezés és öröm

Az intenzív, közel egyéves tervezési szakaszt követően az épület a pályázati várakozás szakaszába lépett. Egy év is eltelt, mire megjelentek az első reménysugarak, elérhetővé vált egy forrás, azt is látni lehetett mekkora, azonban ez a TÁMOP nem a közösségi házakat, hanem a termelői piacokat támogatta. Aggódoó szülői szemekkel követtük épületünk sorsát és gondos

kezekkel elkészítettük az engedélyezési tervek módosítását, az épület új neve vásárcsarnok lett és építési ütemekre is bomlott. A harmadik épület, mely a kompozíció zárótéglája, a második ütemre maradt „TÁMOP-idegen” funkciói miatt és mert az is látszott, hogy nem jut majd pénz az egész épületre. Rájöttünk, hogy egy kis vásárcsarnok funkcionálisan nem nagyon különbözik egy közösségi háztól, így az áttervezés főként átnevezés lett. Három évre rá megérkezett a pályázati értesítő, mehet a projekt! A kiviteli tervek készítésekor 2019 nyarán kerestük fel a mályi téglagyárat, akinek a termékeit beterveztük annak vastag vázkeramiatégla-profiljai miatt. Boldoggá tett minket a manufaktúraszerrű kis gyár hozzáállása és nyitottsága. A gyártási technológiát megismerve azonban felmerült egy

ötlet, vajon hajlandóak lennének-e a házra való téglánkat sima felülettel legyártani, mégis csak szebben nézne ki mint a rácsos felületű falazótégla. A válasz igen volt, így a tervekre már ez a megoldás került. A tervekhez részletes költségbecslés is készült, így egyre pontosabban látszott mekkora összegű lesz a beruházás. Igazolni láttuk magunkat és a költségtakarékos megoldásainkat, amikor láttuk, hogy az elnyert 130 millió forintból az épület megépíthető.

Menedzsment

A közbeszerzési szakasz, mely szintén nem volt rövid periódus, a még meg nem született épületünk életében ejtette rajtunk a legtöbb sebet. Oroszlánként küzdöttünk, mikor a sikertelenül

záródó első közbeszerzést követően a tanácsadó műanyag ablakokban és dryvitvakolatban látta a megvalósítás egyetlen lehetőségét. Ő ment a levesbe, mi pedig Erdélybe az önkormányzati delegációval, hogy megfizethető vállalkozót találjunk az épület megépítéséhez. A hazai építőipar addigra ugyanis felébredt és a lakástámogatásoknak hála öntudatára is ébredt. Nem fértünk bele a 2019-es költségbecslés áraiba. Az épület megvalósításába vetett hit felváltva szállt el, hol nekünk, hol a polgármester asszonynak – „CSOK-károsult” lett a projekt. Újabb évek teltek el és újabb közbeszerzések, újabb minisztériumi egyeztetések. Aztán 2022-ben sikerült az önkormányzatnak plusz forrást szereznie a projektre és a közbeszerzési szakasz is sikeresen lezárult, lett vállalkozó az építésre. A támogatási okirat végdátumához viszont baljósan közel kerültünk. Az év végéig be kellett fejezni az épületet, különben oda minden megítélt támogatás (és a fele királtság). Kilenc hónap maradt a kivitelezésre és 250 millió forint a 450 négyzetméteres középületre, bebútorozva.

Megvalósítás

A kivitelezési körülmények nem voltak ideálisak, rövid határidő, leterhelt építőanyag-gyártó ipar, leégett német kémiai üzem, hiánycikkek, eső, Brüsszel. Muszáj volt kompromisszumokat kötnünk, de muszáj volt megkövetelnünk is dolgokat, a lényeges részeknél azonban szerencsénk volt, a téglagyár állta a szavát, sima lett a téglafelület, a faablakokat pedig megmentette a közbeszerzési egyenértékűség. A simított betonnak nem tett jót a pára, hideg téli levegő, így műgyantáznunk kellett. Nem feszültségmentes, de jó hangulatú és konstruktív hozzáállás jellemezte a megvalósítás rövid, ám eseménydús szakaszát. Kitakarított csarnokban, fűrészpóros hajjal vártuk, hogy süljenek a csülkök a két tűzterű közösségi kemencében a karácsony előtti kemence- (és ház-) avató bulin. Elkészült a ház.

Beköltözés

A közösség hamar belakta az épületet, melynek születését egy emberként követték végig. Megjelentek a csipkefüggönyök, terítők, vázák, bővlik és gagyik, de az emberek, az árusok és a vásárlók is. Rendezvényekkel és persze piacnapokkal teli a ház naptára. Az emeletet is belakták, közösségi irodákat alakítottak ki, lassan kinövik a házat, időszerűvé válik a II. ütem előkészítése, hogy a 2013-as születésű kompozíció utolsó eleme is helyére kerüljön. Intenzív 10 év volt, mire eljutottunk a gondolatától a valóságig, az épülettel kijutottunk a pirani építészeti napokra, de talán a legbüszkébbek arra vagyunk, hogy amivel sokat ugrattuk egymást a polgármester asszonnyal, végül nem kérdezte meg tőle senki azóta se: „szép-szép az épület, de mikor vakolják be?”

Román László

Nagyszentjánosi Vásárcsarnok

Megvalósítás: 2022

Koncepció és engedélyezési terv (2013–2015): Élő József, Kóczán Veronika, Radnóczy László, Román László

Kiviteli terv (2018–2019): Élő József, Román László, Bakó Eszter, Pati Barbara

Szerkezettervező: Károly Csaba

Gépészet: Benyáts András

Épületvillamosság: Nemes János

Művezetés (2022): Élő József, Román László

Megbízó: Nagyszentjános Község Önkormányzata

Kivitelező: Loland Kft.

Műszaki ellenőrök: Koós-Komjáthi Alexandra, Tózsér András

Fotók: Gulyás Attila, Román László

**szerelt
kabinok,
fülkék,
paraván-
falak**

www.kabinyar.hu

Bello-Expert Kft. - 2112 Veresegyház, Erkel F. tér 1. - info@belloexpert.hu

FOTON Audiovizuális Központ

Fotó: Jaksa Bálint

A tervezési program

A műemléket érintő komplex tervezési feladat 4 egymással szorosan összefüggő elemből tevődött össze:

- » A barokk Simoga-ház (jelenlegi Csikász Galéria) udvarában található szintén barokk-kori melléképület (az 1985-ben épült bővítményével együtt történő) átalakítása, felújítása, hasznosítása, kulturális találkozóhely létrehozása kávézóval, kreatív alkotó- és kiállítóterekkel és bővítése egy kb. 70 fő befogadására alkalmas művészmozival.

- » A Tűztorony környezetének (udvar és gyilokjáró) megújítása, a gyilokjáró szükséges felújítása kis rendezvényter kialakításával.
- » A korábban parkolóként használt Simoga-udvar megújítása.
- » A melléképületből korabeli külső lépcsőn megközelíthető, legutóbb szabadtéri szórakozóterként használt egykori alsó függőkert kezelése, megújítása.

Előzetesen megfogalmazódott tervezői prekonceptiók

A tervezett funkció és helyszín adta lehetőségek vizsgálándók városszöveti vonatkozásban is. Lehetőség teremtődik a város kulturális szövetének átstrukturálására, a meglévő SZÍNHÁZ-HANGVILLA rövidke lineáris keresztmetszete térbelivé alakítására. Az új kulturális együttes hangsúlyával létrejöhet egy SZÍNHÁZ-HANGVILLA-VÁRÉLMÉNYHELY háromszög, mely lefedi a belvárost magát is, jótékony kölcsönhatásban az Erzsébet-liget menti kulturális tengellyel. Az adottságok és lehetőségek kreatív integrálásával létrejöhet egy hely, amely egyszerre ad otthont a veszprémi kultúrának, a veszprémi ünnepnapoknak és a veszprémi hétköznapiaknak. Ezek és az érsekségi felújítások keretében megnyíló udvarok és épületrészek révén megszűnhet az a szomorú állapot, hogy a várba felsétálók oda-vissza végigyalogolva a Vár utcán igazi élmény (térélmény, bolyongás, itt-ott elidőzés) nélkül távoznak. („VISSZAADNI A VÁRAT A VESZPRÉMIÉKNEK!”)

Mindez és az a tény, hogy az Európa kulturális fővárosa jelentette rang hosszú távon jótékonyan hathat a város identitására, felveti a létjogosultságát egy emblematikusan (mementóként) megjelenő építészeti gesztusnak a várban.

Fotó: Toroczkai Csaba VEB 2023

A tervezői szándék megvalósulása

Az épület funkcionális kialakításának és téri struktúrájának (a tömegalakítással egységben) alapvető kiindulási pontját adták a meglévő adottságok: az épületnek 3 különböző, nagyszerű adottságú udvar fókuszpontjában való elhelyezkedése; az alsó függőkertbe levezető (egykoron kültéri, kerti) barokk lépcső pozíciója; az optimálisan szerkezetében, és így funkciójában is megtartandó, 80-as években épült, jelenleg „sebhelyszerű” bővíténi vasbeton tömbje a pincébe vezető hangsúlyos lépcsővel; az egy intézményhez tartozó, jelenleg egymás mellett létező kulturális egységek egy izgalmasan összetett struktúrává szervezhetőségének lehetősége.

A három udvar mindegyike más karakterű az épülettel szerves egységet alkotva. A Simoga-udvar a megérkezés helye, igazi belsőudvar-hangulattal és -funkcióval, a térszervező elemként tervezetten ültetett koros Simoga-fával. Az alsó függőkert az elvonulás helye, parteres kialakítású díszkerttel és intim hangulatú szabadtéri rendezvényhellyel, többfunkciós acélpergolával.

A rekonstruált gyilokjáróval keretezett, várfalakkal övezett Tűztorony-udvar a nyüzsgés helye, a palánkvár végfalához mint színpalhoz vonzott szabadtéri színpaddal, zöldbe simuló (fesztivál esetén mobil lelátóval 5-600 fősre kiegészíthető, gyilokjáróval mint karzattal körülvett) nézőtérrel, mely a csoportos és magányos megpihenés, szemlélődés helyéül szolgál.

Az épület bejárata a Simoga-udvarhoz kapcsolódóan került pozicionálásra, szigorúan az alsó függőkertbe levezető barokk lépcső tengelyében, a palánkvárszerű tömeg nyúlványaként

Fotó: Jaksa Bálint

formált kaputorony által hangsúlyozva. A belépő az összetett funkciójú lépcsőtérbe lép, mely megidézve a barokk lépcső egykoron kültéri jellegét, a külső egyedi térburkolattal egyező burkolatot kapott. A lépcsőtérhez bővületszerűen közvetlen kapcsolódik a büfé-kávézó a hallként és kiállítótérként egyaránt funkcionáló szalonnal. A szalontól opcionális átjárást biztosít az északi barokk épületrészben kialakított rendezvény- és kiállítóterembe a nyitott lépcsős átjáró légtérén átvezető „sőhajók hídja”. A büfé és a szalon terében, valamint a kiállítóterben a korábban lecsupaszított téglafalak és -boltozatok a

Fotó: Jaksa Bálint

tudományos dokumentáció szellemében műemléki strukturált vakolat-felületképzést kaptak, és a szalon terében az 50-es évekbeli barbár várfaláttörések helyén megmaradt falfülkék mint hasznosított bővületek (raktárak, mosogató) játékosan „nyíló” farácsozattal optikailag „megszüntetésre kerültek”.

A lépcsőtér a vertikális összekötés tere a meglévő 3-karú lépcsővel és az új, emeletre vezető derengő világítású, játékos geometriájú VIAPLANT (üveg közötti növényhártya) korláttal kísért lépcsővel.

A dongaboltozatos pince terében az egyben érzékelhetőség megtartása okán egy origami geometriájú, fabordázatos üvegfallal leválasztva került kialakításra az akadálymentesített átkötőfolyosó és a mobilfallal egybenyitható két projekterem a Művészetek Háza számára.

A gépészeti berendezések egy része a padlástérben, másik része pedig az előadóterem előtere fölötti lapostetőn kapott helyet, a tetőre is ráforduló homlokzati hártya pergolája alatt rejtőzködően.

A projekt keretében tevékenyen érintett főbb értékek, és azok kezelése

A tervezés és a megvalósítás során egyaránt törekedtünk a régmúltban és a közelmúltban létrejött értékek megőrzésére, a bennük rejlő lehetőségek jótékony kiaknázására. Minden eredeti szerkezetet és részletet igyekeztünk megőrizni.

A kivitelezést megelőző épületkutatás és régészeti feltárások eredményeként a veszprémi várral kapcsolatos egyes korábbi feltételezések megerősítést nyertek, illetve eddigi ismereteink

gazdagodtak és pontosabbá váltak. Előkerültek, így dokumentálva és konzerválva lettek a középkori földsáncok (cölöpsoraik épen megmaradt lenyomataival). Előkerült a későbbi középkori kő várfal több szakasza, melyek megőrzéséhez szükségessé vált a tervek kis mértékű módosítása.

A nyugati várfalszakasz idegenül ható fugáinak eltávolítása és újrafugázása egyszerre biztosít korhű megjelenést és állagmegóvást a megmaradt középkori várfalnak.

Az eredeti (közelmúlt divatja szerint téglára csupaszított) barokk falak a Renti vakolatok révén állagmegóvársra és eredeti megjelenésükhöz igazodóan kerültek felújításra, szükség szerinti szigetelésekkel, szellőztetővakolatokkal. A barokk épület az eredeti megjelenést megidéző vakolt homlokzattal, eredeti párkánnyal, korcolt horganylemezfedéssel és a filigrán osztású hőszigetelt nyílászárókkal került rekonstrukcióra. Szintén a történeti melléképülethez igazodik a falfülkék elé szerkesztett farácszat és a szalon fakockaburkolata.

Az alapozás a közeli várfaláttörés révén dokumentálhatóvá vált annak szerkezete.

A várfaláttöréshez levezető egykori pincelépcső helyének feltárásakor előkerült a fagerenda-lépcsőfokok lenyomata a téglafalakban (a lépcső alatt megtartott eredeti kis boltozattal együtt). Ennek izgalmas élményt adó mementója lett a Simoga-lépcső (Simoga György versének cortenacél lépcsőfokokba „vésett” vesszoraival), szabad átjárást biztosítva az udvarok között.

A korabeli térstruktúrákat, térérzeteket igyekeztünk megtartani, megidézni, érzékelhetővé tenni. Ennek szelleme formálta a

Fotó: Toroczka Csaba VEB 2023

bővítés tömegét. Ténylegesen udvar legyen a barokk Simoga-udvar. Akár intenzív vári életet is megidéző, kerttel kombinált udvar legyen a Tűztorony-udvar, pótolva legyen a nyomtalanul eltűnt klasszicista pavilonok térformáló szerepe. A korabeli barokk kertrendszer hangulatának megidézését szolgálja az egész együttest átszövő közlekedők labirintusa (kertek, udvarok, lépcsők, folyosók, teraszok, gyilokjárók...).

A legutóbbi idők értékeinek megőrzését példázza az új bejáratoknak a 3 körablakos rajzolata (az 1984-es bővítés fentmaradt részletmegoldása), valamint az új gyilokjáró kialakítása. A Tűztorony-udvar gyilokjárójának és lépcsőinek magas színvonalú rekonstrukciója készült az 1980-as évek első felében Pusztainé Schöner Ilona irányításával, a faszerkezet azonban az utóbbi időben életveszélyessé öregedett. Az új gyilokjáró ennek rekonstrukciójaként készült, csak a szükséges módosításokkal. (A kritikus, korhadásnak fokozottan kitett helyeken a fagerendák kiváltásával azonos geometriájú cortengerendákra. A lépcsők geometriája módosult, szabványos meredekséget és kényelmes megközelítést, beléptetést biztosítva a Tűztoronyba az egyik oldalon, teret engedve a szabadtéri színpadnak a másikon. A lánckorlátok kiegészítéseként „láthatatlan” acélsodronyháló biztosítja a leesés elleni védelmet.)

Stáblista

Generáltervező: TAAT / Km07 Építész Műterem Kft.

Építész és belsőépítész: Nóbik Orsolya, Szilvási Attila

Építész munkatárs: Kiss Gábor János

Műemlékvédelmi szakértő: Rácz Miklós PhD

Épületszerkezetek: Kapovits Géza / ARTHESEUS Kft.

Tájépítész: Balogh Péter István, Patka Zsuzsa Kincs, Major József / s73 kft.

Tartószerkezetek: Rezgő Erik / Rezgő Mérnöki Iroda

Épületgépészet: Lantos András, Varga Tamás / LANTERV kft.

Épületelektromosság: Berendi Péter

Tűzvédelem: Németh Krisztina

Közműtervező: Petrovai Péter

Konyhatechnológia: Kaszab Piroska

Generálkivitelező: Kuti és Fia Kft.

Fotó: Jaksa Bálint

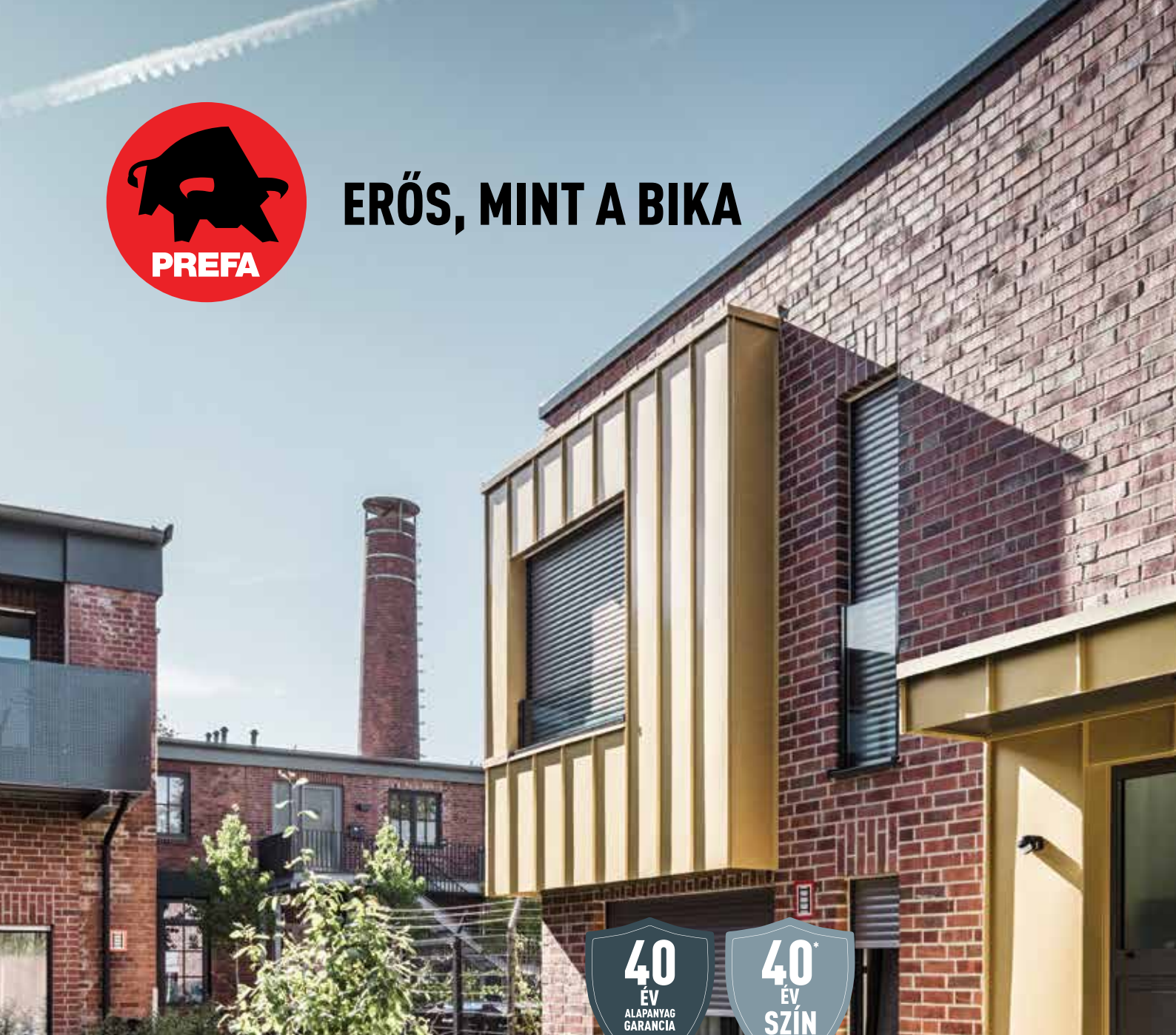

Fotó: Jaksa Bálint

ERŐS, MINT A BIKA

WWW.PREFA.HU

2024.04.10. – 04.14.

TALÁLKOZZUNK!

A pavilon 210D stand

Hazai épületek Európa legszebbjei között

Elindult a Baumit Life Challenge nemzetközi építészeti pályázat közönségsvavazása!

Idén hatodik alkalommal rendezik meg a Baumit Life Challenge nemzetközi építészeti versenyt, amely a Baumit homlokozatképző anyagokkal készült legnívósabb épületeket díjazza. A megmérettetésen 29 magyar épület vesz részt, melyekre 2024. április 16-ig lehet szavazni.

A nemzetközi építészeti pályázatok és díjak fontos szerepet játszanak az építészeti szakmában, elősegítik az innovációt, ösztönzik a tervezői kreativitást és az újításokat. Azért is kiemelt a jelentőségük, mert egyrészt lehetővé teszik az építész tehetségek felfedezését, másrészt nemcsak az egyes szakembereknek, de az egész tervezői csapatnak szakmai presztízszt nyújtanak. Mindezen tényezők együttesen hozzájárulnak az építészeti szakma előrelépéséhez, az építészeti értékek előtérbe kerüléséhez, különös figyelmet fordítva a fenntarthatóságra és az élhető környezet kialakítására.

A különböző építészeti pályázatok más és más perspektívából díjazzák a szakma tehetségeit. Egy épület esztétikuma, élhetősége sokféle alakban és formában testet ölthet. Fontos nézőpont e téren a homlokozat, mely az épület arca és megmutatja a benne élők ízlését, stílusát. Ezért is izgalmas kérdés, hogy idén a Baumit Life Challenge nemzetközi építészeti pályázaton melyik nagyszerű építészeti alkotás nyeri el a szakmai zsűri, illetve a közönség tetszését. Egy modernizált, mégis hagyománykövető parasztház, egy különleges színkombinációval díszített társasház vagy egy olyan műemlék épület, amely az idő vasfogát meghazudtolva képes kiszolgálni a huszonegyedik századi igényeket?

A kétévente megrendezésre kerülő Baumit Life Challenge nemzetközi építészeti pályázat célja, hogy díjazza és bemutassa azokat a Baumit homlokozatképző anyagokkal készült épületeket, melyek inspirálják az építészeket a minőségi és egyedi homlokzatok megtervezésében, és megvalósításában. A pályázott épületek remek példát mutatnak arra, hogy a

különböző anyagokban és struktúrákban, forma- és színkombinációkban milyen sok lehetőség rejlik. A pályázat elnevezése a Baumit színrendszerére, a Baumit Life-ra utal, melyet kifejezetten homlokzatokhoz fejlesztettek ki, továbbá szimbolizálja azt a kihívást, amelyet a homlokzati felületek tervezése jelent az építészet számára.

A versenyre idén 29 magyarországi épületet neveztek. Ezeket a hazai építészeti alkotásokat április 16-ig bárki támogathatja a Baumit oldalán zajló szavazással. A közönségsvavazás lehetőséget ad arra, hogy mindenki támogassa a magyar építészek munkáját. A hazai pályázatok többek között olyan épületek, amik a 2023-as Év Homlokzata pályázaton sikert értek el. Magyarországról a résztvevő építészeket a magyar Baumit kérte fel a pályázásra. A beküldött pályázatokat 13 nemzetközileg elismert építész értékeli hat kategóriában: családi ház, társasház, középület, hőszigetelés, műemlék és különleges textúra. A nemzetközi zsűri kategóriánként 6-6 döntős épületet választ ki, majd közülük a díjazottakat és egy fődíjas épületet. A díjátadó helyszíne minden alkalommal az az ország, amely megnyerte az előző pályázat fődíját. Idén az ünnepélyes díjátadó 2024. május 23-án Ljubljanában kerül megrendezésre.

A Baumit Life Challenge nemcsak egy építészeti pályázat, hanem egy platform is, amely összehozza a szakma képviselőit, bemutatva az építészet sokszínűségét és kreativitását, miközben elismeri a kiemelkedő teljesítményeket a homlokozatképzés terén. A versenyről folyamatosan frissülő információkat nyújt a Baumit Magyarország honlapja és Facebook-oldala.

Waterfront City

Építész: Hajnal Építész Iroda Kft. –
Hajnal Zsolt és Kendelényi Péter,
Fotó: Török Tamás

Pécsi piac

Építész: Gettoplan Bt. –
Getto Tamás DLA, Sztranyák Gergely DLA

Régi-modern sarokház

Építész: Intramuros Építész Kft. –
Dobos Botond Zsolt DLA

A bonyhádi Ermel-Vojnits mauzóleum újjászületése

A bonyhádi sírkertben lévő, több mint százéves Ermel-Vojnits mauzóleumot nemrég újjátették fel teljeskörűen. A kiemelkedő minőségben elvégzett rekonstrukciót az UNESCO műemléki szervezete a rangos ICOMOS-díjjal jutalmazta. A műemlék falazatának helyreállításánál a szakemberek a Mapei cementmentes szárítóvakolati rendszerét alkalmazták.

A bonyhádi Kálvária-dombon álló mauzóleumot Ermel-Vojnits Erzsébetnek építették 1905 és 1907 között, aki Vojnits Barnabásnak és Perczel Etelkának – Vörösmarty Mihály múzsájának – a lánya volt.

A neogótikus stílusú kápolna 2002 óta áll műemléki védelem alatt, berendezésének legértékesebb része a Zsolnay-kerámiából készült oltár Mária-szoborral.

A műemlék 2021–2022-ben egy több mint egy éven át tartó, teljes körű felújításon esett át. A rekonstrukciós projekt megtervezése Denkinger József és Szász Gábor építészek nevéhez fűződik, a generálkivitelezést pedig a bonyhádi Bonycom Kft. végezte. A felújítás során a restaurálási, speciális szaktudást igénylő munkálatok megvalósításáért a Szászépterv Mérnök-iroda Kft. volt felelős.

A kivitelező számára kihívást jelentett az is, hogy a faldiagnosztikai szakvélemény javaslata alapján a beltérben utólagos vízszigetelésre, majd ezt követően az átnedvesedett falazat nedvességeltávolításának biztosítására volt szükség.

Ezentúl fontos volt az is, hogy olyan felületet tudjanak kialakítani a cementmentes szárítóvakolati rendszerrel, ami képes fogadni a díszítőfestést.

A szakemberek a meglévő vakolat leverése és a fugák kikaparása után a Mapei cementmentes falszárító-felújító vakolatrendszerét alkalmazták kézi bedolgozással az első osztóparkány alatti felületen, kb. 2,5 méter magasságig, az alábbi rétegrend alkalmazásával:

1. réteg: Mape-Antique Rinza sáló, cementmentes, előkevert tapadásfokozó (gúzoló) habarcs, első réteggént kő, tégl és tufa szerkezetekre felhordva a Mape-Antique MC szárítóvakolat alá,
2. réteg: Mape-Antique MC páraáteresztő, előkevert, cementmentes, világos színű szárítóhabarcs a nedves kő-, tégl- és tufa-falszerkezetekhez,
3. réteg: Mape-Antique FC Civile páraáteresztő, cementmentes, finom simítóhabarcs, elsősorban MAPE-ANTIQUE szárítóvakolat simítására (annak érdekében, hogy rákerülhessen a díszítőfestés).

Az UNESCO műemléki szervezete, az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága 2023-ban rangos szakmai kitüntetéssel, ICOMOS-díjjal ismerte el az Ermel-Vojnits mauzóleum felújítását.

Amennyiben a fenti Mapei-megoldással kapcsolatban további információra vagy segítségre lenne szüksége, kérje a Mapei-szaktanácsadók segítségét, akik örömmel segítenek a kérdések megválaszolásában, akár a projekt helyszínén is!

Felújítás? Austrotherm!

- ▶ Három hazai gyártóhely
- ▶ Széles termékválaszték
- ▶ Ellenőrzött minőség

- ▶ Hulladékmentes gyártás
- ▶ Piacvezető az EPS területén

Austrotherm hőszigetelő anyagok
Időtálló minőség

AUSTROTHERM
Hőszigetelés

ELKÉSZÜLT AZ OTÉK SZABÁLYKÉSZLET ALAPCSOMAGJA

A SOLIBRI segítségével időt és pénzt takaríthat meg azáltal, hogy megtalálja a hibákat még a kivitelezési fázis kezdete előtt! Biztosítsa a minőséget a modelladatok gyorsabb áttekintésével!

A minőségbiztosítási folyamatok automatizálása

Az OTÉK szabálykészlet alapverziójával Ön egyszerűen tudja ellenőrizni az OTÉK szabályainak való megfelelést. Az alapsomag részeként Ön az alábbi szabályokat tudja automatizáltan ellenőrizni:

- § 62.(4) Nyílászárók, ablakok, üvegfalak, vészkijáratok
- § 62.(5) Akadálymentes nyílászárók, ablakok üvegfalak, vészkijáratok
- § 62.(6) Akadálymentes nyílászárók, ablakok üvegfalak, vészkijáratok
- § 85.(2)(a) Minimális szobaméretek
- § 85.(2)(b) Minimális szobaméretek
- § 85.(3)(a) Minimális szobaméretek – tanterem és foglalkoztatási szoba, oktatási épület
- § 85.(3)(f) Minimális szobaméretek – irodai munkahelyek
- § 85.(4)(a) Minimális szobaméretek – szobák, kórtermek és irodai munkahelyek
- § 99.(2) Mellékhelyiségek és mosdók

Egyenletes minőség a tervezésben és kivitelezésben

A SOLIBRI a BIM módszer minőségbiztosítási eszköze. Ez lehetővé teszi, hogy az információátadás ütemében haladjon a tervezéstől az építkezésig, és elkerülje a félreértéseket és a hibákat az építési folyamat során.

Az OTÉK alapszabálykészlete letölthető:
Telepítési és használati támogatás a
regisztrációt követően érhető el.

